GÜNAYDIN

usta 23

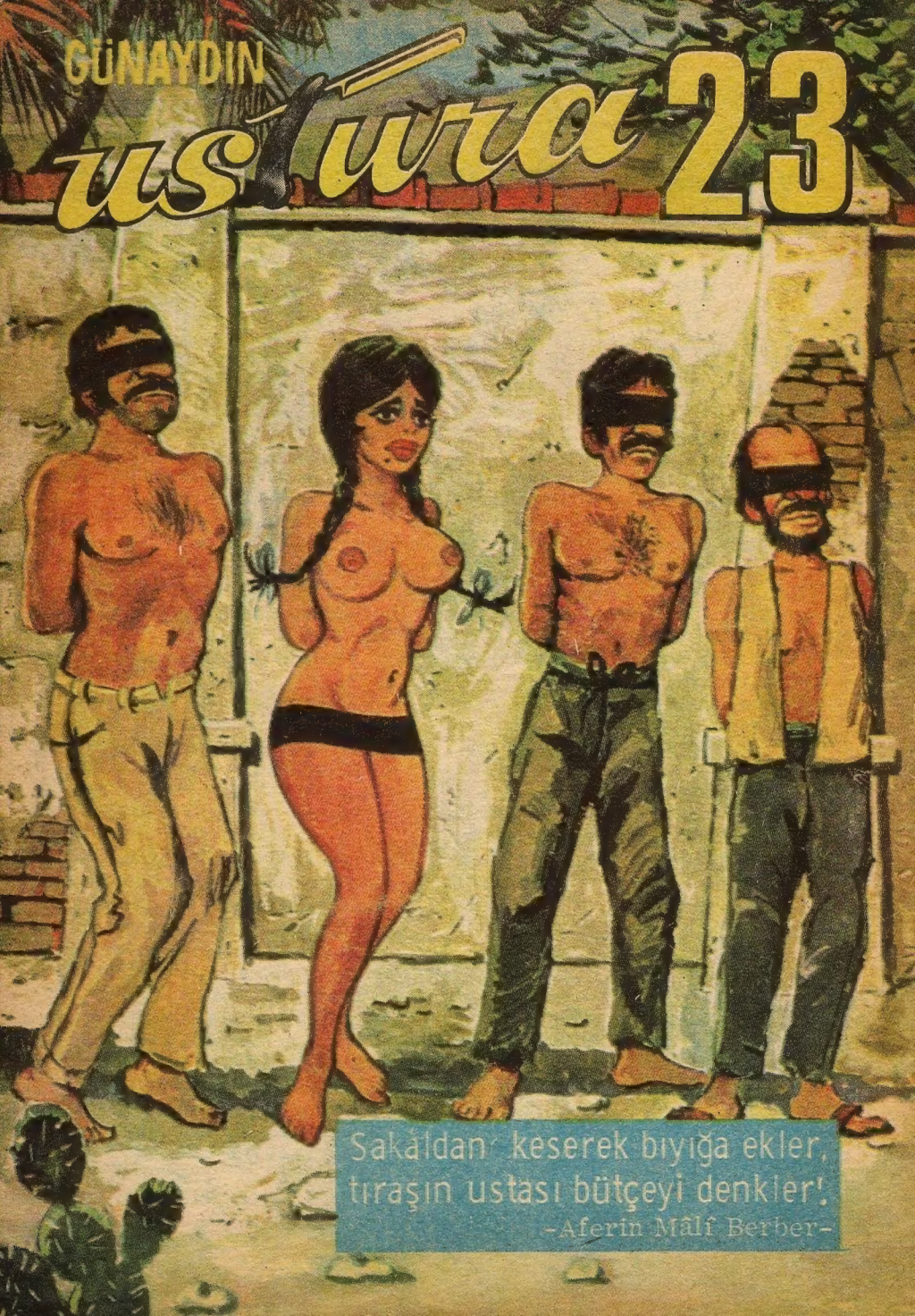

Sakaldan keserek bıyığa ekler,
tıraşın ustası bütçeyi denkler!
-Aferin Mâlî Berber-

YERLİ MUSİKİ YILDIZIMIZ: TOSUNE TATLIŞAKIR

"Aşkımla oynama gıdıklanırım!,,

Konuşan: Sıkıtı SIRILSIKLAM

"Yaktın beni kâfir, yakarım seni zahir" mısraı o güzel dudaklarından dökülürken Tosune Tatlışakır'ın nasıl duygulandığını, mazideki hangi geçmiş hatıralarının anısını yâd ederek hayranlarını berbad ettiğini derinden derine ben de içimde hissetmekte idim. Şu anda karşımda ağır ağır içkisini yudumlayan, yerli müsikimizin madara iftiharı olan Tosune Tatlışakır'dan başkası değildi. Nedense ben ona hep dil alışkanlığiyle, Tatlışakır yerine Tatlıkaşır dediğim için,

-İsmimi bitürlü öğrenemedin hayatım, dedi.

Ben de ona bir şarkıyla cevap verdim :

"Ne isim mühim, ne resim mühim...

"Bir cesfm cisim mühim..."

Yerli musikimizin büyük yıldızı (Babası Alekber, annesi ise Dübbü - ekber'dir) Tosune Tatlışakır'ın icradaki (Altıncı İcra) muamelesini ve maharetini bilmeyen var mıdır acaba? Zamanımızda maalesef her önüne gelen ve yalan yırtık şarkı okuyan kadına bolkeseden israf edilen "Madara iftihar" sözünü, beste - kârları duyarak okuyan, daha doğrusu yaşayarak şakıyan sanatkâr sanatçı Tosune Tatlışakır için rahatça kullanabiliriz.

- Hadi benim eve gidelim çok güzel plaklarım var, hepsi de vals.

-En sevdiğin şarkıyı lütfeder misin? dedim.

-Doldurdum... dedi.

Anlayamadığım için biraz da bir hayret taaccübünün şaşkınlığı için - de,

-Nereye doldurdunuz? diye sorunca,

- Ben o şarkıyı plağa doldurdum hayatım... dedi.

Bu espri karşısında kimde can kaldı, oradakiler hepimiz kahkahadan kırıldık. Yalnız bu ince espriye Tosune Tatlışakır sadece mahçup bir tebessümle cevap verdi. Ve en sevdiği şarkısını, doldurduğu plaktan bizlere dinleterek öyle bir musiki ziyafeti verdi ki, hepimiz bu ziyafetten ruhumuzun gıdasını almış olduk. İşte biricikses ve saz, seks ve söz yıldızımız Tosune Tatlışakır'ın en sevdiği şarkı :

Aşkımla oynama gıdıklanırım
Sanma âşık olur kazıklanırım
Boş yere yalvarma seni tanırım
Aşkımla oynama gıdıklanırım

-Ne güzel eser dil mi? dedim.

Bacak bacak üstüne atmış otururken, baldırını örten minisini kaldırarak öyle bir "evet" deyişi vardı ki, içimin titrediğini hissettim. (Esasen hassas bir insanımdır)

Sunday Telegraph (Londra)

*

-En çok hangi makamı seversin? diye sordum.

-Tabiî yüksek makamları ..dedi. Ve son derece asilâne şuh bir kah - kahayla ekledi :

-Beni, makamdan çok makamdakiler ilgilendirir. Şahsen en sevdiğim gerdaniyedir...Bir de hicazkârı severim.

-Musikiden başka meşgaleniz?

-Ah !.. (Öyle derinden bir ah çekti ki...) Musiki, kâfi bir meşgale - dir.

-Musiki ile uğraşmasanız ne ile uğraşırdınız?

Tosune Tatlışakır, bu sualime , Sekalet Hanımın bir şiiri olan Hacı Gaffar'ın bestesi bir şarkı ile cevap verdi :

"Benim arzu-yu emelim bu dünyada ikidir,

"Biri musikidir öbürü gene musikidir "

Değerli solistimiz Tosune Tatlışakır'dan ayrılırken kulağımda hâlâ mahûr nağmelerin akisleri vardı :

Aşkımla oynama gıdıklanırım...
Gıdıklama ulan, bak huylanırım .

Fıkralar

HEPSİ SAHİCİ OLSUN

Birkaç ay önce ölen ünlü yönetmen Julien Duvivier, sinema dünyasında sertliği ve artist kaprislerine meydan vermemesiyle ün yapmıştı. Onun bu tutumuna karşı çıkmayı kafasına koyan bir kadın oyuncu, kendisine zehirlenerek ölen bir kadın rölü verilince,

-Tamam, der, bu rolü kabul ediyorum.. Ama bir şartım var.

Duvivier, fena halde kızar :

-Neymiş o şart?

-Takacağım mücevherler, sahici olsun...

-Hay hay... Ama o zaman içeceğin zehir de sahici olacaktır...

İstatikçinin aşkı

PEKİ, NE ZAMAN?

Yolsuz kalan Mişon, Paris caddelerinde şaşkın şaşkın dolaşırken ünlü Rothchild'e rastlamaz mı! Eh, aralarında eski hukuk var: Ayni alayda askerlik etmişler, üstelik beraber esir de düşmüşler.. İki arkadaş, samimiyetle kucaklaşırlar. Rothchild, Mişon'u otomobiline alır, evine öğle yemeğine götürür.

Yemekten sonra Mişon,

-Görüyorsun ya, der, büyük sıkıntı içindeyim. Bana acaba biraz borç..

Rothchild, askerlik arkadaşını daha fazla konuşturmaz: hemen cüzdana davranıp beş bin frank çıkarıp verir.

Aynı akşam Rothchild, Maxim'de yemeğini yerken ne görse iyi. Züğürt arkadaşı Mişon kralara lâyık bir sofra kurmuş, atıştırıp durmuyor mu!.. Daha o gün kendisinden borç alan bir adamın har vurup harman savurmasına bozulan milyarder, bir pusula yazar ve garsonla Mişon'a gönderir.

Davranışını kınayan satırları okuyunca küplere binen Mişon, lâhzada Rothchild'intepesine dikilir,

-İyi be... diye bağırır. Cepte para yokken,

zaten adam gibi bir ye - mek yemeye imkân yok . Para olunca da ayıpmış, öyle yazıyorsun...Peki, söylesene bana,biz hiç adam gibi yemek yiye - miyecek miyiz?

NERDE KAZANÇLI

Muhasebeye bir me - mur alınacaktı. Sınava giren çok güzel bir kıza sordular:

-Bir insan,15 lira 25 kuruşa aldığı birşeyi 10 lira 75 kuruşa satarsa, kazançlı mıdır,zararlı - mıdır.?

Uzun uzun düşünen güzel aday cevap verdi:

-Liralarda zararlı, ama kuruşlarda kazanç - lıdır.

YAHUDİ PAZARLIĞI

Yahudi,kendine a- yakkabı almak için çar- şıya giden oğluna,

-Aman gözünü aç... der,sakın seni kazıkla- masınlar...Satıcı ne is- terse,sen yarısını ver.

Babadan iyi öğüt a- lan çocuk,bir dükkâ- na girer,kendine pabuç beğenir ve satıcıya,

-Kaç para vereceğiz? diye sorar.

-Seksen lira...

-Amma da pahalı!.. Kırka olmaz mı?

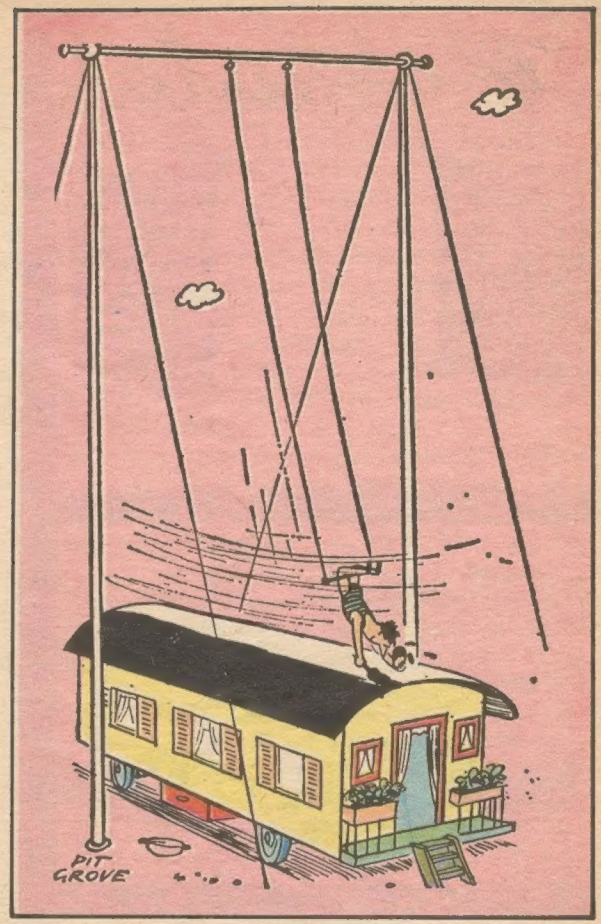

-İdare etmez...

-Uzatma işte...Kırk iyidir...

-Hadi,ne senin dediğin,ne benim dediğim.. Altmış olsun...

-Amma da pahalı ha! Otuza olmaz mı?

-Ne müşteriye çattık be!..Hadi,senin dediğin olsun...Ver kırk lirayı al pabuçları...

-Kırk mı?Çok pahalı. Yirmi versem...

Sabrı tükenen satıcı,

-Anlaşıldı,der, sen beni deli edeceksin..İyi- si mi,para mara istemez. Al şu pabuçları da başı - mı belâya sokmadan bur - dan git...

Genç yahudi,bu defa adamakıllı diretir:

-Şuradan şuraya adım atmam...İki çift pabuç vereceksin...

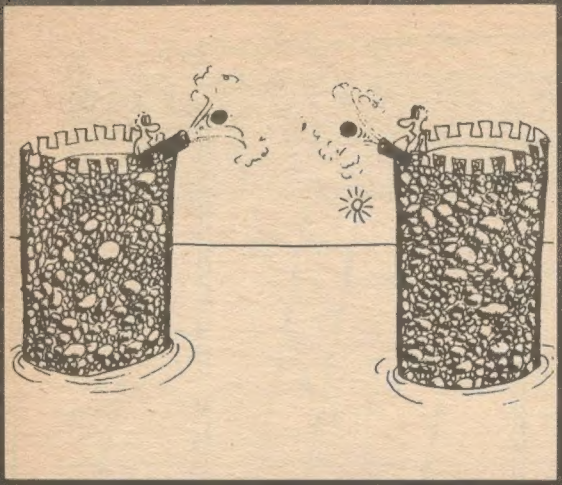

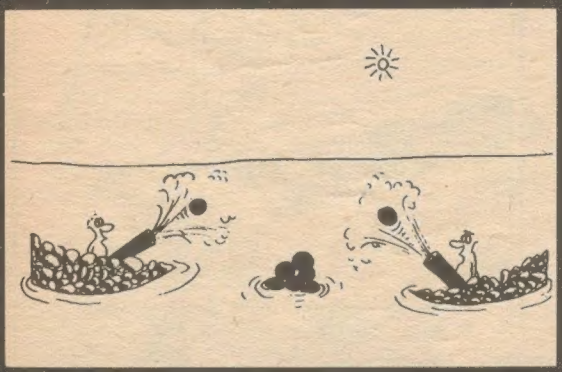

Stanislav Haly(Çek "Dikobraz" dergisinden)

ERCÜMENT EKREM TALÛ
(1888-1957)

Türk Mizah edebiyatında eserlerinin önemli yeri vardır. Ahmet Rasim, Hüseyin Rahmi gibi geleneksel Türk mizahının bir sürdürücüsü olmakla birlikte, onlardan ayrılan yönü, hikâye ve romanlarında Türkçe'nin yersel deyiş ve ağız taklitlerini daha başarıyla kullanmış olmasıdır. Bu geleneksel mizah zinciri, Ahmet Rasim-Hüseyin Rahmi-Ercüment Ekrem-Osman Cemal yoluyla, bugün de Adnan Veli'nin kalemiyle sürmektedir.

Recaizade Mahmut Ekrem Bey'in oğlu ve Muvakkar Ekrem'in babası olan Ercüment Ekrem Talû İstinye'de doğdu. Galatasaray Lisesi ve Fransız okullarında, daha sonra Hukuk Mektebinde okudu. 1904'de yazarlığa başladı. Eserlerinin en ünlüleri, kahramanı "Meşhedi" olan diziden romanları, Sabir Efendinin gelini, Kodaman, Papeloğlu, Beyaz Şemsiyeler, Çömlekoğlu ve ailesi...dir.

Ercüment Ekrem Talû'dan

taşlama

TALİHTEN ŞİKÂYET

Ezeldenberidir bu dertli serde,
Her mevsim muhtelif yeller eserdi,
Donduğu olurdu kızgın çöllerde,
Ağustosta bazan çivi keserdi !..

▼

Dinlenmek bilmedi bu dertli başım,
Gözümden bir lâhza dinmedi yaşım,
Gençliğimden beri eşim, yoldaşım:
Istırap, gönlüme postunu serdi'...

▼

Uzattım elimi, altın, taş oldu,
Kurudur sandığım, cıvık yaş oldu,
Gül diye kopardım, karabaş oldu,
Ocağımda odun bile yeşerdi...

▼

Âlem düze indi, ben yokuş çıktım,
Terledim, yoruldum, canımdan bıktım
Yemekler tükendi sonra acıktım,
Ben geldim: ziyafet hitama erdi !..

▼

Göle yoğurt attım tutmadı maya,
Herkes ata bindi ben gezdim yaya,
Bir arzuhal verdim Marko Paşa'ya,
Tamam o sırada herif geberdi !

▼

Cefa mektebine eyledim devam,
Defter-i mesaip bulmadı hitam,
"Derdiment" deseydi adımı babam,
Sanırım çok daha iyi ederdi...

ÜNLÜ KARİKATÜRCÜLER:

PEYNET

-En iyisi ilk aklına gelen sevgilim

Nişanlılar

- Seninle hiç başbaşa kalamıyacak mıyız?

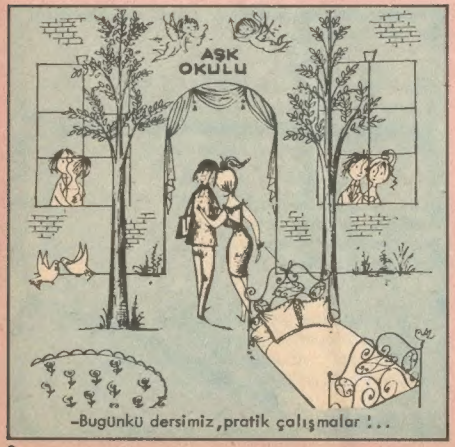

-Bugünkü dersimiz, pratik çalışmalar !..

-Süryenini gördün mü sevgilim?..

-Ooo!. Gece yarısını geçmiş.. Hemen ayrılmaz - sak treni kaçıracağız...

MİHAİL ZOŞÇENKO'DAN BİR HIKÂYE:

LASTİK

Tramvayda lastik kaybetmek pek zor bir şey değil tabiî. Üstelik tramvay da kalabalıksa, sersemin biri topuğunuza basıverirse...

Herkes lastiğini kaybedebilir. Olağan bir şey.

Ben de lastiklerimden birini hırgür arasında kaybettim. Tramvay öyle kalabalıktı ki, soluk bile alamıyordum.

Hatırladığıma göre, tramvaya bindiğimde iki ayağımda da lastik vardı.

Ama tramvaydan inince bir de baktım ki, lastiklerden biri yok. Bir teki yerinde, öteki tekini koydunsa bul. Ayakkabım yerinde. Çoraplarım yerinde. Pantolonum da duruyor.. Ama lastiklerden biri yok olmuş..

Tabiî, tramvayın arkasından koşmak da boşuna...

Öteki lastiği çıkarıp bir gazeteye sardım, yoluma öyle devam ettim. Gider, işden sonra ararım diye düşündüm. Lastik dediğin de havaya uçmaz ya. Gider ararım.

İşten sonra, önce tanıdık bir biletçiyi buldum.

Beni sevindirecek sözler söyledi.

-Neyse ki, lastiğini tramvayda kaybetmişsin, dedi. Neyse ki, tramvaya binmişsin. Başka yerde olsaydın, lastiğini bulur muydun, bulmaz mıydın, orasını bilemem. Ama tramvayda kaybedilmiş bir eşya, kaybedilmemiş demektir. Bizim bir kayıp eşya büromuz var. Gider, oradan lastiğini alırsın. Hadi, buldun gitti demektir!

-Sağol, dedim. İçin rahatladı. Lastik daha yeni de, ondan üzülüyordum, Alalı üç yıl olmadı.

Ertesi gün, kayıp eşya bürosuna gittim.

-Bir lastik kaybettim, dedim. Onu geri almaya geldim. Tramvayda kaybettim.

-Kaç numaraydı? diye sordular..

-Canım, kırk iki numara bir lastikti işte. Bildiğimiz lastiklerden.

-Bizde tam on iki bin tane kırk iki numara lastik var, dediler. Özelliklerini söyle.

-Özellikleri mi, dedim. Canım, herkesin ayağındaki lastiklerden. Yalnız arkası biraz yıpranmış, astarı da sökük.

-Bizde bin tane böyle lastik var. Başka bir özelliği yok mu senin lastiğinin?

-Var, dedim. Burnu iyice sökülmüş. Sonra, dedim ya arkası biraz yıpranmış. Yalnız, kenarları sağlam.

-Sen bekle burada. Biz bir bakalım.

Hemen gidip benim lastiği getirdiler.

Öyle sevindim ki... Bayağı duygulandım.

Bak sen şu işe, diye düşündüm yeni düzenimiz ne güzel işliyor. Ne ülkücü insanlar... Bir tek lastik için seferber oldular.

-Sağolun arkadaşlar, dedim. En derin teşekkürlerimi sunarım. Hemen verin şunu, bir an önce ayağıma geçireyim. Sağolun.

-Olmaz, sevgili yoldaş, dediler. Lastiği veremeyiz. Kimbilir, belki de

bu lastik senin değildir.

-Benim, diye bağırdım. Siz aklınızı mı kaybettiniz?

-Sana inanmıyor değiliz: Bu lastiği herhalde sen kaybetmişsindir. Ama veremeyiz. Bunu kaybettiğine dair bir belge getirmen gerekiyor. Sizin apartmanın yöneticisi sana böyle bir belge versin. Getir belgeyi, al lastiğini.

-Arkadaşlar, dedim, namuslu yol - daşlar, bizim apartmandakiler ayağımda lastik olduğunu bile bilmezler. .. Belki de böyle bir belge vermezler bana.

-Verirler. Vermek zorundalar. Yönetici, boşuna mı yönetici olmuş sizin orada?

Lastiğime son bir bakış fırlatarak ayrıldım.

Ertesi gün, apartmanın yöneticisine çıktım.

-Bana bir belge ver, dedim. Lastiğim kayboldu.

-Sahiden kayıp mı oldu acaba? dedi. Belki de sen uyduruyorsun bunu. Açgözlülük edip bir başka lastiğe konmak istiyorsun belki de.

-Yemin ederim ki, kayboldu, dedim.

-Yalnız senin sözünle olmaz ki, dedi. Tramvay idaresinden lastiğinin kaybolduğuna dair bir kağıt getirir - sen sana istediğin belgeyi veririm. Ama durup dururken veremem.

-Ama beni sana tramvay idaresi yolladı zaten, dedim.

-Öyleyse sen bir kağıt yaz.

-Ne yazayım? diye sordum.

-Filanca gün lastiğimi kaybettim gibilerden bir şeyler yaz işte. Durumun aydınlanmasını istiyorum filan dersin.

İstediği yazıyı yazıp verdim. Ertesi gün elime resmî bir belge tutuşturdular.

Belgeyi aldığım gibi kayıp eşya bürosuna koştum. İnanır mısınız, hiç bir olay çıkarmadan şıp diye lastiğimi verdiler.

Lastiği ayağıma geçirir geçirmez içim rahatladı. İnsanlar çalışıyor diye düşündüm. Bir tek lastik için günlerini harcamışlardı. Dünyanın neresinde olurdu bu? Başka yerde olsa, tramvaydan fırlatıp atarlardı. Lastiğimi geri almam için sadece bir hafta uğraşmam yetmişti.

Yalnız keyfimi kaçıran bir şey oldu: Lastiğimin öteki tekini kaybediverdim.

Ben tramvayda kaybettiğim lasti - ğin peşinde koşarken, öteki tekini gazete kâğıdına sarmış koltuğumun al - tında taşıyordum. İşte ne olduysa o arada oldu: bir yerde unutmuşum. Yalnız bu keresinde tramvayda kaybetmedim. İşin kötüsü bu: tramvayda kaybetmedim. Nerede arasam ki?

Ziyanı yok, lastiğin öteki teki elimde ya... Dolaba kaldırdım onu. Canım sıkıldıkça karşıma alıp seyrediyorum, bütün sıkıntım dağılıyor, keyfim yerine geliyor. Bizim düzen ne güzel işliyor, diye düşünüyorum.

Başımdan geçen bu olayı anlattığım için tramvay idaresi belki kızacak bana. Ama kızmalarına bir sebep yok ki. Belki de işleri daha kolaylaştırmışlardır. Lastikleri geri verirken belge melge istemiyorlardır. Bu olay, 930 yılında olmuştu. O günden beri bir şey kaybetmediğim için bu konuda daha fazla bilgi veremiyeceğim.

Meselenin, doğrudan doğruya tramvaylarla ilgisi yok tabiî. Mesele alt üst olmuş psikolojiyle ilgili. Bu psikolojiyle savaşımız sürüp gidiyor, her şey bir düzene giriyor. Onun için, kaleme aldığımız bu olaya, kaybolmuş bir lastik hakkında küçük bir anı gözüyle bakılmalıdır.

SÜLEYMAN NAZİF'ten

ANEKTODLAR

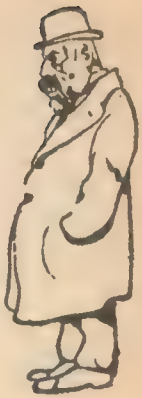

GAZETELİ RESİM

Sedat Simavi "Resimli Gazete"adında bir dergi çıkarıyor, bu dergiye yazıdan çok resim dolduruyordu. Süleyman Nazif'e de resimlere daha çok yer kalması için yazılarını kısa kesmesini söylüyordu. Buna çok kızan Süleyman Nazif de ona,

–Sen Resimli gazete çıkarmıyorsun, gazeteli resim çıkarıyorsun...

MUTLU ZAMAN

Resimli Gazete'nin "Hayatınızın en mutlu zamanı hangisidir?" sorusuna Süleyman Nazif şu cevabı vermişti : "Sevmediklerimin suratını görmediğim her zaman, hayatımın en mutlu zamanıdır."

NE YAZMIŞ !

"Atf" adında bir gazete çıkaran Celan Celâl Nuri Bey bir gün Süleyman Nazif'e

– Bugünkü gazetede ne yazdım biliyor musun? deyince Nazif,

–Hayır, bilmiyorum ama, demiş, sen de şunu açıkça söyle ki, ne yazdığını sen de bilmiyorsun...

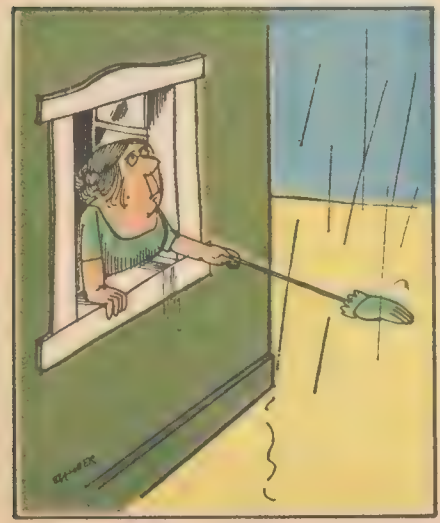

PARÇALANMADAN

Süleyman Nazif Bursa'da mektupçu bulunduğu sıralarda bir gün Abdülhamit'in yaverlerinden albay Halil'in denize düştüğü duyulur. Yine o günlerde bir cesetin Mudanya kıyısına vurduğu görülür. Bu cesedin Abdülhamit'in yaverinin olduğunu bile bile Bursa valisi Halil Paşa, başına bir dert açılmasın diye,

–Boğaziçinde denize düşen adam, ta Mudanya kıyısına parçalanmadan sürüklenemez... Bu sağlam ceset Halil Bey değildir... der.

Süleyman Nazif de,

–Aman efendim, der, İdare-i mahsusa'nın (O zamanki Denizyolları idaresi) vapuru taa Galata rıhtımından kalkıp Mudanya'ya kadar parçalanmadan geliyor da, koca bir yaverin sapasağlam cesedi neden gelmesin !

YENİÇERİ OCAĞINDAN

İstanbul Türk Ocağı'ndaki bir toplantıda, Süleyman Nazif'in bazı davranışlarına kızan gençler aleyhinde gösteriye başlamışlar. Buna çok kızan Süleyman Nazif fırlayıp dışarı

çıkmış ama, gençler de arkasından gidip saldırıya geçmişler. O zaman kurtulmak için bir tramvaya atlayan Süleyman Nazif caddede duran bir polise, arkasına takılıp bağırmakta olan gençleri göstererek,

-Polis efendi, polis efendi, demiş, sor bakalım bu delikanlılara, bunlar Türk Ocağından mı, yoksa Yeniçeri Ocağından mı?

SİZ NEHRİ

Pek kibar bir kimse olan Abdülhak Şinasi (Hisar) bir gün Süleyman Nazif'in yanında kardeşine "sen" deyince Nazif,

-Pek şaştım, demiş, demek siz de sen diyebiliyorsunuz... Oysa arkadaşlarınız siz Paris'teyken Sen nehrine bile "Siz nehri" dediğinizi söylemişlerdi.

DENİZ NASIL?

Süleyman Nazif'in kardeşi Faik Âli Bey Mudanya kaymakamıyken, yanında bulanan ağabeyisi Süleyman Nazif de vapurla İstanbul'a gitmek istemiş. O gün de deniz çok fırtınalı olduğu için kaymakam vapurun kalkmasını önlemiş. Ama Süleyman Nazif o kadar ısrar etmiş ki, sonunda dayanamayıp vapurun gitmesine izin vermiş. Fırtınalı denizde çalkalanan vapur, gece Bozburnu geçemeyerek Gemlik Limanına sığınmış. Gemlik'ten arabayla Mudanya'ya gelen Süleyman Nazif birkaç gün sonra havalar açılıp iyice düzelince kardeşine,

-Faik, demiş, deniz nasıl? İstanbul'a gideyim mi, ne dersin?

TEPTİ

Süleyman Nazif, Celâl Nuri ile sık sık darılır barışırmış. Yine bir dargınlıktan sonra bir gün Celâl Nuri'yi sarılıp öpüşünü yadırgayarak seyredenlere,

-Ne yapayım, demiş, eski sevgim tepti...

- Sana kaçtır söylüyorum, bana annecim deme diye, ben senin babanım!

SÖZ VERİNCE

Süleyman Nazif verdiği sözü tutmaya çok dikkat eder, söz verdikleri saatte gelmeyenlere de çok kızarmış. Bir yazar arkadaşı da tam tersine hiç söz verdiği saatte bulunmazmış.

Sözünde durmamakla tanınmış yazarın söylediği bir yerde onunla buluşmak için giderlerken Süleyman Nazif,

-Boşuna gidiyoruz, söz verdi, imkânı yok gelmez... demiş.

Bir de bakmış ki, gelmez dediği arkadaşı söz verdiği yerde oturmuş, onları bekliyor. Hemen yanındaki Abdülhak Hamit'e,

-Şu insanoğluna da hiç güven olmuyor, demiş, bak işte, gelirim diye söz verdiği halde gelmiş!

Yarışma Karikatürleri

44

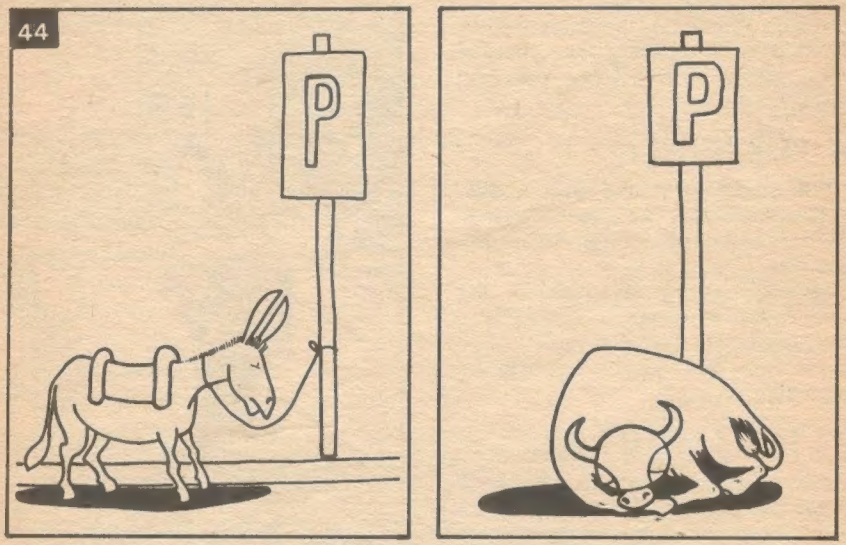

45

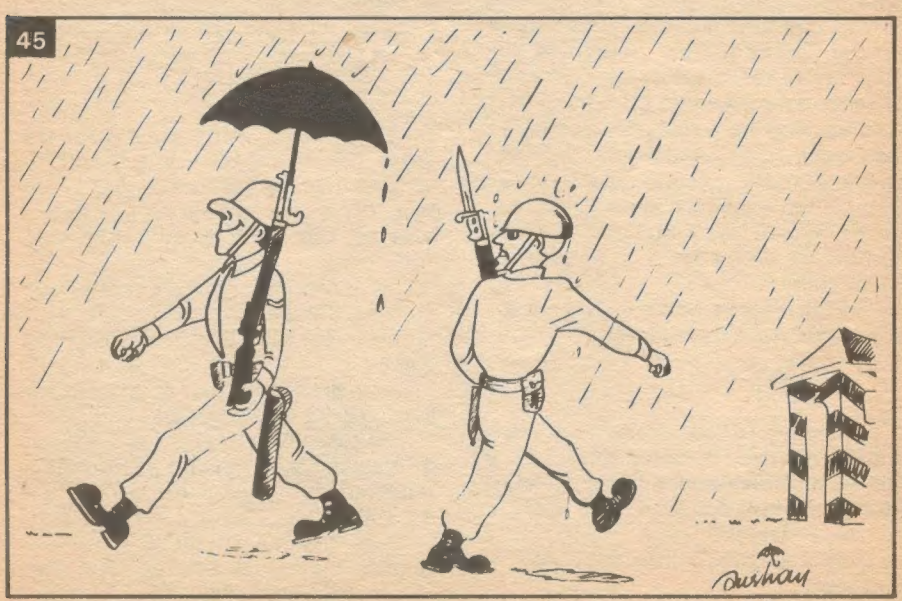

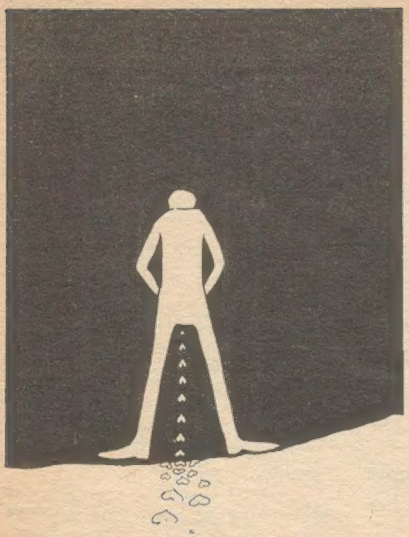

46

47

-Artık kendine bir dolma-
kalem alsan iyi olacak .

48

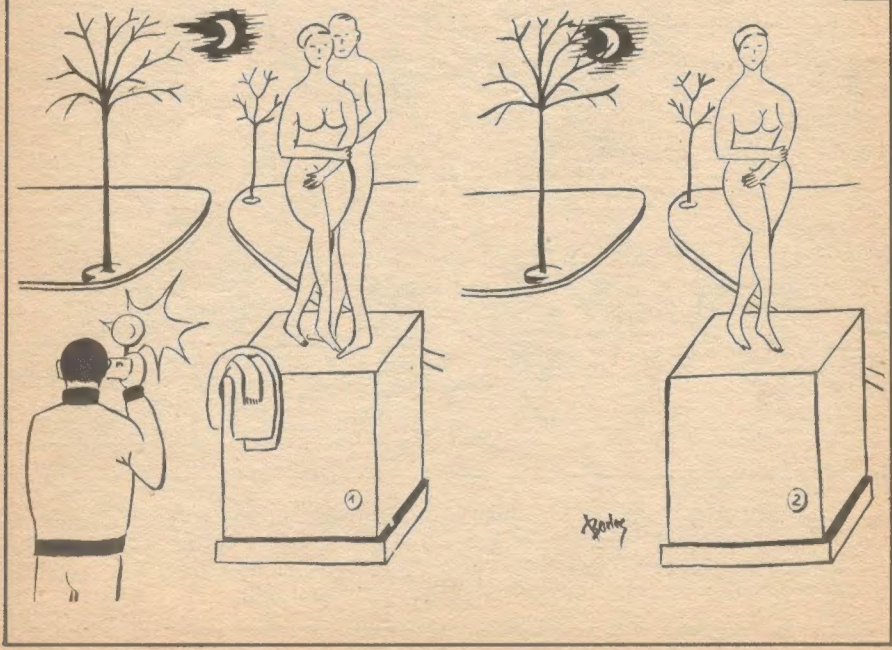

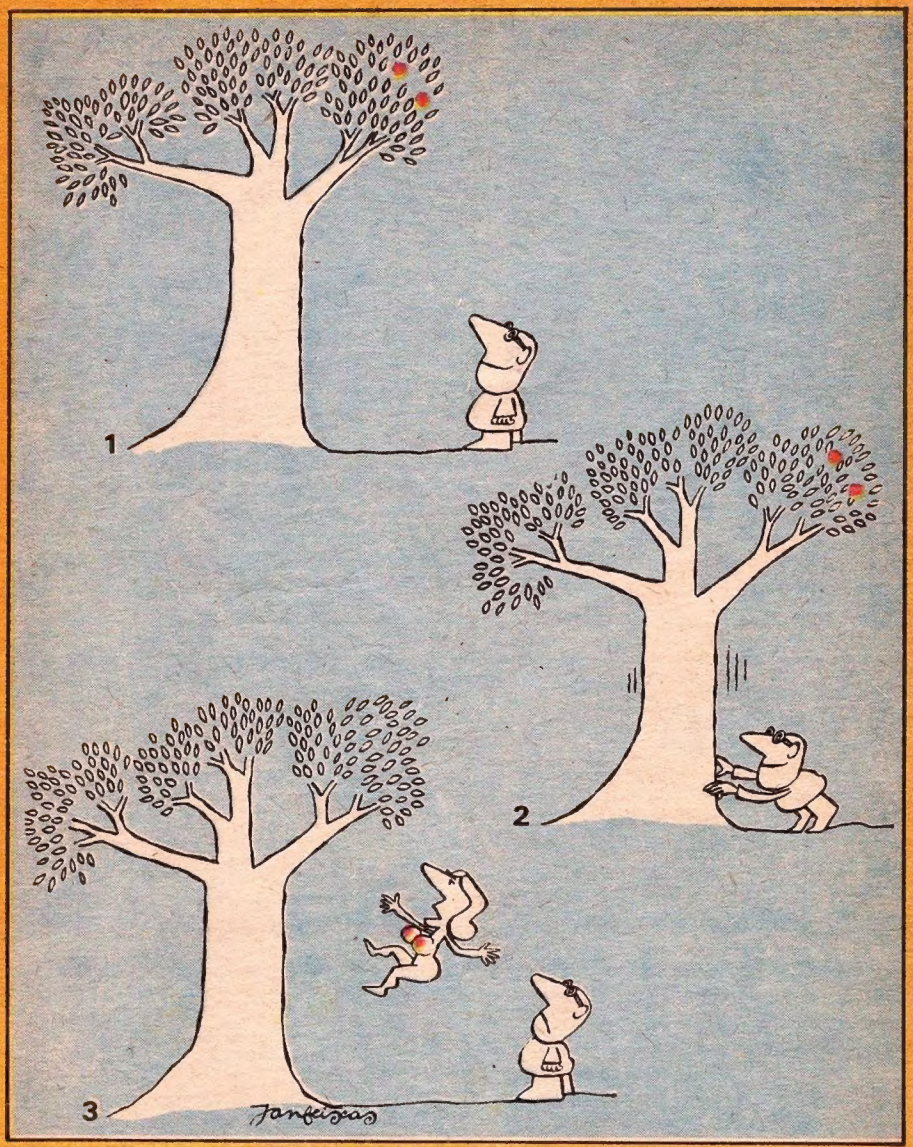

USTURA'daki mizahın bir önemli özelliği de, her yaşta ve her sınıftan kura seslenebilmesidir. Herkes USTURA'da kendi kültür düzeyine göre beğeneceği birşey bulacaktır. USTURA, hem büyükler, hem küçükler, hem de aydınlar için değerli bir mizah dergisidir..."